

RP 50/2018 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till gasanordningslag och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny gasanordningslag. Genom den nya lagen utfärdas kompletterande nationell lagstiftning om sådana detaljer som följer av Europeiska unionens förordning om gasanordningar, som ersätter det nuvarande direktivet om gasanordningar.

I propositionen föreslås dessutom att lagen om marknadskontrollen av vissa produkter, lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper samt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor ändras. Ändringarna är små och har karaktären av tekniska ändringar.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 NULÄGE	4
1.1 Lagstiftning och praxis.....	4
Anordningar som är avsedda att användas i explosionsfarliga omgivningar, separat korrigerig av kemikaliesäkerhetslagen	5
1.2 Europeiska unionens lagstiftning.....	5
Lagstiftning som baserar sig på NLF-anpassningen	5
Kommissionens s.k. varupaket.....	6
EU:s gasanordningsförordning.....	6
1.3 Bedömning av nuläget	9
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	11
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	12
3.1 Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för ekonomiska aktörers verksamhet	12
3.2 Konsekvenser för myndigheterna	13
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	14
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	14
DETALJMOTIVERING	16
1 LAGFÖRSLAG	16
1.1 Gasanordningslag.....	16
1 kap. Allmänna bestämmelser	16
2 kap. Gasanordningarnas överensstämmelse med kraven.....	16
3 kap. Anmälda organ.....	17
4 kap. Särskilda bestämmelser.....	18
1.2 Lagen om marknadskontrollen av vissa produkter	21
1.3 Lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper	21
1.4 Lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor	22
5 kap. Produkter som är förknippade med farliga kemikalier	22
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	22
3 IKRAFTTRÄDANDE	23
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	23
LAGFÖRSLAG	25
1. Gasanordningslag.....	25
2. Lag om ändring av 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.....	30
3. Lag om ändring av 1 och 5 § i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper	30
4. Lag om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor	31
BILAGOR.....	34
PARALLELLTEXTER	34
2. Lag om ändring av 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.....	34
3. Lag om ändring av 1 och 5 § i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper	35
4. Lag om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor	36
FÖRORDNINGSGUTKAST	39

RP 50/2018 rd

Statsrådets förordning om gasanordningar.....39

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/142/EG om anordningar för förbränning av gasformiga bränslen, nedan *gasanordningsdirektivet*, har genomförts nationellt genom gasanordningsförordningen (1434/1993), nedan *den nationella gasanordningsförordningen*. Den har en gång i tiden utfärdats med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen (263/1953), men har fått förbli i kraft med stöd av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), nedan *kemikaliesäkerhetslagen*.

Bestämmelser om produkter som är förknippade med farliga kemikalier, vilka bl.a. inbegriper gasanordningar, finns i 5 kap. i kemikaliesäkerhetslagen. I den lagen fastställs centrala krav på planeringen av, materialet hos och tillverkningen av gasanordningar samt på informationen i samband med produkterna för att de ska kunna användas tryggt under deras hela förväntade livslängd (47 § i kemikaliesäkerhetslagen).

Med gasanordningar avses i ovan nämnda författningar anordningar som förbränner gasformiga bränslen och som används för matlagning, kylning, ventilation, uppvärmning av lokaler, varmvattenberedning, belysning eller tvätt. Med gasanordningar avses dessutom fläktgasbrännare och uppvärmningsanordningar som förses med sådana brännare. Tillämpningsområdet omfattar inte gasanordningar som är avsedda att användas inom industriella processer. I Finland används gasanordningar oftast i samband med fritidsaktiviteter i hushåll, fritidsbostäder, husvagnar och båtar samt i samband med friluftsliv och camping. Exempel på typiska gasanordningar är gasdrivna grillar, spisar, värmeaggregat för uppvärmning av rum och terrasser, stormkök samt kylskåp.

Bestämmelser om besiktningsorgan finns i 12 kap. i kemikaliesäkerhetslagen. Kapitlet innehåller bestämmelser om godkännande av ett besiktningsorgan, förutsättningarna för godkännande av ett besiktningsorgan, besiktningsorganets uppgifter och utförande av besiktningsorganets uppgifter samt om bemyndigande att utfärda förordning om godkännande av besiktningsorgan. Anmälda organ för gasanordningar godkänns och anmäls till Europeiska kommissionen med iakttagande av förfaranden enligt 12 kap. Bestämmelser om återkallande av godkännandet av ett besiktningsorgan finns i 13 kap. i kemikaliesäkerhetslagen.

Bestämmelser om förbud och begränsningar finns i 13 kap. i kemikaliesäkerhetslagen. Kapitlet omfattar både produkter och anläggningar som förknippas med farliga kemikalier. När det gäller produkter finns bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att vidta åtgärder, om förbudande av en produkt eller explosiv vara, om kompletterande åtgärder för att avvärja en skaderisk samt om verksamhetsutövarens skyldighet att informera om Säkerhets- och kemikalieverkets förbud och ålägganden.

Bestämmelser om tillsyn finns i 14 kap. i kemikaliesäkerhetslagen. När det gäller produkter finns det bestämmelser om tillsynsmyndighet, tillsynsmyndighetens rätt att få information, tillsynsmyndighetens granskningsrätt, tillsynsmyndighetens rätt att få prover, tillsynsmyndighetens rätt att få uppgifter från en annan myndighet, besiktningsorganens skyldighet att ge uppgifter och om handräckning.

Bestämmelser om tvångsmedel och påföljder, såsom administrativa tvångsmedel och brott mot bestämmelserna om explosiva varor, finns i 15 kap. i kemikaliesäkerhetslagen. Säkerhets- och kemikalieverket har ytterst sällan använt sig av förbud enligt 13 kap. för att effektivisera de

administrativa tvångsmedlen. För försummelse av sådana i 5 kap. föreskrivna skyldigheter som gäller tillverkning, import eller släppande ut på marknaden av produkter kan dömas till böter för brott mot bestämmelserna om explosiva varor med stöd av 125 § i kemikaliesäkerhetslagen.

I strafflagen (39/1889) finns också en bestämmelse som äger tillämpning på gasanordningar. I 44 kap. 12 § i strafflagen finns bestämmelser om ovarsam hantering av brand- och explosionsfarliga kemikalier eller andra produkter som avses i 5 kap. i kemikaliesäkerhetslagen. För sådan ovarsam hantering kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Det är inte känt om denna bestämmelse i strafflagen eller påföljdsförfaranden enligt 15 kap. i kemikaliesäkerhetslagen någonsin har tillämpats.

Enligt den nationella gasanordningsförfordningen kan en gasanordning släppas ut på marknaden eller tas i bruk när den överensstämmer med bestämmelserna i förfordningen och har försetts med CE-märkning. Gasanordningar ska uppfylla de grundläggande kraven på teknisk säkerhet som fastställts för dem. Gasanordningarna uppfyller kraven om de har konstruerats, tillverkats och utrustats i överensstämmelse med de harmoniserade standarderna för dem. I den nationella gasanordningsförfordningen föreskrivs om de förfaranden genom vilka tillverkaren kan visa att en gasanordning uppfyller de föreskrivna kraven. Till förfarandena hör EGTypkontroll och utöver den ett förfarande enligt en av tillverkaren vald modul som anger i hur stor omfattning ansvaret för produktionsövervakningen fördelas mellan tillverkaren och besiktningsorganet. Förfordningen innehåller också bestämmelser om anbringande av CE-märkning och andra behövliga märkningar på gasanordningar.

Vid förfaranden för bedömning av gasanordningars överensstämmelse med kraven ska tillverkaren använda sig av tjänster av ett utomstående bedömningsorgan som godkänts som anmält organ. I Finland finns ett anmält besiktningsorgan för bedömning av gasanordningar.

Säkerhets- och kemikalieverket utövar tillsyn över efterlevnaden av 47 § i kemikaliesäkerhetslagen och av den nationella gasanordningsförfordningen.

Anordningar som är avsedda att användas i explosionsfarliga omgivningar, separat korrigering av kemikaliesäkerhetslagen

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/34/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar genomfördes genom lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), nedan *ATEX-lagen*. I det sammanhanget korrigerades inte hänvisningarna till den upphävda 46§ i kemikaliesäkerhetslagens 51 § om anvisningar och märkningar och i 125 § om brott mot bestämmelserna om explosiva varor. Bestämmelserna om dem finns numera i ATEX-lagen.

1.2 Europeiska unionens lagstiftning

Lagstiftning som baserar sig på NLF-anpassningen

Syftet med Europeiska unionens lagstiftning om den inre marknaden är bl.a. att trygga den fria rörligheten av varor inom Europeiska unionens gränser. Den fria rörligheten av varor främjas genom att medlemsstaternas produktlagstiftningar harmoniseras. I Europeiska unionen har det antagits en s.k. ny lagstiftningsram (New Legislative Framework, NLF) som inbegriper Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr

RP 50/2018 rd

339/93 (nedan *NLF-förordningen*) och Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG (nedan *NLF-beslutet*), vilka antagits den 9 juli 2008.

NLF-förordningen innehåller bestämmelser om ackreditering, marknadskontroll, kontroll av produkter från tredjeländer, dvs. unionens yttre gränskontroll, samt om CE-märkning. NLF-förordningen började tillämpas den 1 januari 2010 och den utgör direkt tillämplig rätt, som förpliktar och skapar rättigheter utan att bestämmelser införlivas med den nationella lagstiftningen. NLF-beslutet är ett rambeslut som bildar den allmänna ramen för lagstiftningen om harmonisering av villkoren för saluföring av produkter. Den har inte någon direkt rättsverkan utan fungerar som anvisning vid utfärdandet och ändringen av produktspecifika harmoniseringsbestämmelser. NLF-beslutet innehåller bestämmelser om bl.a. ekonomiska aktörers skyldigheter, produkters överensstämmelse med kraven, anmälan om organ för bedömning av överensstämmelse och förfaranden för bedömning av överensstämmelse med kraven.

Kommissionens s.k. varupaket

Kommissionen har i december 2017 lagt fram ett förslag på s.k. varupaket som omfattar följande två förordningar:

- Förordning om produkters överensstämmelse med kraven och marknadskontroll av produkter (Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av regler och förfaranden för överensstämmelse med och genomdrivande av unionens harmoniseringslagstiftning för produkter och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 305/2011, (EU) nr 528/2012, (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426 och (EU) 2017/1369 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG, 2009/48/EG, 2010/35/EU, 2013/29/EU, 2013/53/EU, 2014/28/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/31/EU, 2014/32/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU, 2014/68/EU och 2014/90/EU (COM(2017)795))

- Förordning om ömsesidigt erkännande av produkter (Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat (COM(2017) 796))

Förslagen berör på ett eller annat sätt en stor skara aktörer i Finland. I förslaget till förordning om överensstämmelse med kraven och marknadskontroll av produkter föreslås bestämmelser, som omfattar flera av sektorerna för EU:s harmoniseringslagstiftning, bl.a. vissa nya förfaranden, å ena sidan mellan tillsynsmyndigheterna och å andra sidan i förhållande till ekonomiska aktörer. Genom förordningen inrättas också ett unionsnätverk för produktöverensstämmelse inom EU. För nätverket planerar kommissionen ett sekretariat vars uppgifter kommissionens själv ska sköta. Syftet med förordningen om ömsesidigt erkännande är å sin sida att förbättra funktionen av principen om ömsesidigt erkännande på den inre marknaden bl.a. med hjälp av ett förfarande för aktörernas frivilliga försäkran om ömsesidigt erkännande samt genom precisering av Solvit-kontaktpunktens roll i de situationer som gäller ömsesidigt erkännande.

EU:s gasanordningsförordning

Europaparlamentets och rådets nya förordning (EU) 2016/426 om anordningar för förbränning av gasformiga bränslen och om upphävande av direktiv 2009/142/EG, nedan *gasanordningsförordningen*, antogs den 9 mars 2016, publicerades i Europeiska unionens officiella tidning den 31 mars 2016 och trädde i kraft den 20 april 2016. Gasanordningsförordningen tillämpas i regel från och med den 21 april 2018 då det tidigare gasanordningsdirektivet upphävs.

RP 50/2018 rd

Den nya gasanordningsförordningen baserar sig i stor utsträckning på det tidigare gasanordningsdirektivet från 2009, men NLF-förordningen har beaktats i den och bestämmelserna har anpassats efter NLF-beslutet. Direktivet har ersatts med en förordning, eftersom det har ansetts att bl.a. tillämpningsområdet, de grundläggande säkerhetskraven och förfarandena för bedömning av överensstämmelse ska vara lika i alla medlemsstater. Den valda typen av rättsakt ger inte medlemsstaterna någon möjlighet att införliva bestämmelserna med den nationella lagstiftningen på olika sätt. Med förordningen eftersträvas klara och mer exakta bestämmelser än de nuvarande.

I gasanordningsförordningen fastställs krav för konstruktion och tillverkning av gasanordningar som ska tillhandahållas på unionsmarknaden för att säkerställa skydd för användarnas hälsa och säkerhet samt för att fastställa bestämmelser om fri rörlighet för gasanordningar i unionen. Förordningen tillämpas på gasanordningar med undantag av t.ex. gasanordningar som används i industriella processer vid industrianläggningar samt gasanordningar som används i luftfartyg och på järnväg.

I gasanordningsförordningens kapitel I föreskrivs det om förordningens tillämpningsområde. Förordningens tillämpningsområde omfattar anordningar som förbränner gasformiga bränslen samt deras tillbehör. När en gasanordning släpps ut på marknaden ska den uppfylla de grundläggande krav som i förordningen uppställs på den och den ska vara säker under hela dess livslängd när den används på sedvanligt sätt. Med sedvanlig användning avses det att anordningen är korrekt installerad och föremål för regelbundet underhåll i enlighet med tillverkarens anvisningar och att den används i enlighet med sitt avsedda syfte eller på ett sätt som rimligen kan förutses. Dessutom förutsätts att den används med normala variationer i gaskvalitet och normala fluktuationer av anslutningstryck enligt vad som angivits av medlemsstaterna. Kapitlet innehåller bestämmelser om det förfarande enligt vilket en medlemsstat meddelar kommissionen och övriga medlemsstater de anslutningstryck som används i gasanordningarna på landets territorium och de typer av gas som förbränns i dem. Trots att säkerhetsbestämmelserna om gasanordningar har harmoniserats och möjlighet till fri rörlighet enligt kapitlet i förordningen således skapats, varierar den kemiska sammansättningen av gaser som förbränns och anordningarnas anslutningstryck från land till land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. För att gasanordningar ska kunna konstrueras så att de kan användas på ett tryggt sätt är det nödvändigt att särskilt tillverkaren och importören känner till de tekniska kraven i mållandet för exporten och på detta sätt säkerställer gasanordningens kompatibilitet under mållandets användningsförhållanden.

Kapitel II i gasanordningsförordningen innehåller, i likhet med NLF-förordningen, mer exakta bestämmelser om ekonomiska aktörers skyldigheter än gasanordningsdirektivet. Med ekonomisk aktör avses tillverkare, tillverkarens representant, importör och distributör. Alla ekonomiska aktörer som hör till leverans- och distributionskedjan är skyldiga att vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att endast sådana gasanordningar som överensstämmer med förordningen tillhandahålls på marknaden. Av denna orsak innehåller förordningen detaljerade bestämmelser om varje aktörs skyldigheter.

Tillverkaren svarar för att gasanordningen har konstruerats och tillverkats i överensstämmelse med de grundläggande säkerhetskraven. Tillverkaren har de bästa möjligheterna att genomföra eller låta genomföra förfarandet för bedömning av överensstämmelse, eftersom denne har detaljerade uppgifter om konstruktions- och produktionsprocessen. Av denna anledning hör bedömningen av överensstämmelse med kraven också fortsättningsvis uteslutande till tillverkarens skyldigheter. Tillverkaren svarar dessutom bl.a. för upprättandet av den tekniska dokumentationen och EU-försäkran om överensstämmelse, anbringandet av CE-märkning och andra relevanta märkningar, lämnandet av kontaktinformation samt för att gasanordningen åtföljs av anvisningar och uppgifter. Om gasanordningen utgör risk, ska tillverkaren utföra

RP 50/2018 rd

stickprovskontroller av gasanordningar som saluförs på marknaden samt granska och registerföra inkomna klagomål på gasanordningar som inte överensstämmer med kraven. Vid behov ska tillverkaren vidta korrigerande åtgärder.

En tillverkare får genom skriftlig fullmakt utse tillverkarens representant inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Tillverkarens representant har till uppgift att utföra de uppdrag som anges i fullmakten från tillverkaren. Tillverkarens representants uppdrag kan dock inte inbegripa skyldighet att säkerställa att gasanordningen har konstruerats och tillverkats i överensstämmelse med de grundläggande säkerhetskraven eller skyldighet att upprätta den tekniska dokumentationen. Tillverkaren har ansvaret för dem. Uppdraget kan inbegripa exempelvis skyldigheten att hålla EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för nationella marknadskontrollmyndigheter samt att på begäran lämna uppgifter och handlingar till den nationella myndigheten.

En importör svarar för att sådana gasanordningar som denne släppt ut på marknaden överensstämmer med kraven. Importören ska säkerställa att tillverkaren genomfört ett relevant förfarande för bedömning av överensstämmelse, upprättat den tekniska dokumentationen, försett anordningen med CE-märkning och sett till att gasanordningen åtföljs av krävda dokument som inbegriper bl.a. anvisningar och uppgifter om införlivande eller sammansättning, justering, drift och underhåll. Importören ska lämna sina kontaktuppgifter, och ska i likhet med tillverkaren, se till att en gasanordning som utgör risk testas, att klagomål granskas och att korrigerande åtgärder vidtas. En distributör ska för sin del, innan gasanordningen tillhandahålls på marknaden, bl.a. säkerställa att anordningen har försetts med CE-märkning och att den åtföljs av krävda dokument, anvisningar och uppgifter. Också distributören ska för egen del vidta korrigerande åtgärder, om det finns skäl att tro att gasanordningen inte överensstämmer med kraven.

I kapitel III i gasanordningsförordningen föreskrivs om gasanordningarnas och deras tillbehörs överensstämmelse med kraven, om EU-försäkran om överensstämmelse samt om CE-märkning och om anbringande av den, huvudsakligen genom hänvisningar till bilagorna till förordningen. I kapitlet framförs en presumtion om gasanordningarnas och tillbehörens överensstämmelse med kraven: gasanordningarna anses överensstämma med de grundläggande säkerhetskrav som anges i förordningen om de överensstämmer med sådana harmoniserade standarder eller delar av dem vars referensnummer har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning. I kapitlet hänvisas till bilagorna till förordningen när det gäller förfarandena för bedömning av överensstämmelse.

Kapitel IV i gasanordningsförordningen gäller anmälan av organ för bedömning av överensstämmelse. Kapitlet i fråga har börjat tillämpas från den 21 oktober 2016.

I kapitel V i gasanordningsförordningen finns mer exakta bestämmelser om marknadskontroll än i det nuvarande gasanordningsdirektivet. Till denna del görs också en hänvisning till NLF-förordningen. I gasanordningsförordningen finns bestämmelser om medlemsstaternas och marknadskontrollmyndighetens skyldigheter, marknadskontrollåtgärder, skyldighet att göra anmälan bl.a. till kommissionen och övriga medlemsstater, om informationsutbyte samt om unionens förfarande i fråga om skyddsåtgärder. I kapitlet ingår dessutom bestämmelser om gasanordningar som visserligen överensstämmer med kraven, men som trots överensstämmelse utgör en risk, och om eventuella korrigerande åtgärder i samband med det. Bestämmelsen om s.k. formell bristande överensstämmelse med kraven gäller exempelvis CE-märkning som inte anbringats, CE-märkning som anbringats på felaktiga grunder, identifikationsnumret för anmält organ, EU-försäkran om överensstämmelse, den tekniska dokumentationen samt kontaktuppgifterna. En gasanordning överensstämmer inte med kraven, om märkningarna i fråga eller andra uppgifter saknas eller om befintliga märkningar är felaktiga.

RP 50/2018 rd

Kapitel VI i gasanordningsförordningen innehåller bestämmelser om delegerade akter och kommittéförfarande. Kommissionen har behörighet att anta delegerade akter om innehållet i meddelandena om leveransvillkoren för gas.

Kapitel VII i gasanordningsförordningen innehåller övergångsbestämmelser och slutbestämmelser. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för ekonomiska aktörers överträdelser av bestämmelserna i förordningen. Reglerna kan omfatta straffrättsliga påföljder för allvarliga överträdelser. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Enligt övergångsbestämmelserna i gasanordningsförordningen får medlemsstaterna inte förhindra att anordningar och tillbehör som omfattas av och är förenliga med gasanordningar och tillbehör enligt direktiv 2009/142/EG, och som släppts ut på marknaden före den 21 april 2018, tillhandahålls på marknaden.

I bilaga I till gasanordningsförordningen fastställs de grundläggande krav som en gasanordning ska uppfylla för att den ska kunna anses vara säker. De grundläggande kraven är obligatoriska och de inbegriper allmänna krav, material samt konstruktion och utförande.

I bilaga II till gasanordningsförordningen föreskrivs om innehållet i medlemsstaternas meddelanden om leveransvillkoren för gas. Meddelandet ska lämnas av medlemsstaten.

I bilaga III till gasanordningsförordningen föreskrivs om förfaranden, och olika delar av förfaranden, för bedömning av överensstämmelse för gasanordningar och tillbehör. Sådana är EU-typkontroll – produktionstyp (modul B), överensstämmelse med typ som grundar sig på intern tillverkningskontroll och övervakade produktkontroller med slumpvisa intervall (modul C2), överensstämmelse med typ som grundar sig på kvalitetssäkring av produktionen (modul D), överensstämmelse med typ som grundar sig på produktkvalitetssäkring (modul E), överensstämmelse med typ som grundar sig på produktverifiering (modul F), överensstämmelse som grundar sig på kontroll av enskilda produkter (modul G). I princip får tillverkaren av ovan nämnda moduler välja det förfarande som denne önskar tillämpa i kombination med EU-typkontrollen. När det gäller en gasanordning som tillverkas som en enda produkt kan modul G tillämpas. EU-typintyget är i kraft i högst tio år åt gången.

I bilaga IV till gasanordningsförordningen finns bestämmelser om påskrifter på gasanordningar. Anordningens märkskylt ska vara försedd med tillverkarens namn, registrerade firmanamn eller registrerade varumärke för identifiering av tillverkaren. För att anordningen ska kunna identifieras ska anordningens typ-, parti- eller serienummer eller annan identifikationsmärkning finnas på den. En gasanordning kan även ha elektroniska funktioner, och då ska uppgift om typen av elförsörjning finnas på märkskylten. Egenskaperna hos gasen och anordningarnas anslutningstryck varierar från medlemsstat till medlemsstat. För att anordningens kompatibilitet i en viss medlemsstat ska kunna säkerställas, ska på märkskylten finnas uppgift om anordningskategori och nominellt anslutningstryck. På skylten ska dessutom, beroende på anordningens art, finnas behövliga uppgifter som möjliggör korrekt och trygg installation av anordningen. På gasanordningens tillbehör eller deras märkskyltar ska finnas ovan nämnda uppgifter i tillämpliga delar.

I bilaga V till gasanordningsförordningen finns bestämmelser om EU-försäkran om överensstämmelse.

I den jämförelsetabell som ingår i bilaga VI till gasanordningsförordningen fastställs på vilket sätt hänvisningarna till det upphävda gasanordningsdirektivet anses utgöra hänvisningar till gasanordningsförordningen.

1.3 Bedömning av nuläget

För marknadskontrollens och kemikaliesäkerhetslagens del, som tillämpas i samband med den, har lagstiftningen upplevts vara i huvudsak klar och välfungerande. När gasanordningsförordningen träder i kraft kan kemikaliesäkerhetslagen som sådan dock inte längre tillämpas på tillsynen över gasaordningar. Det skulle vara ändamålsenligt att föreskriva om tillsynen så att på tillsynen över efterlevnaden av gasanordningsförordningen tillämpas den nya gasanordningslagen och dessutom den horisontella lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrollagen*. I gasanordningslagen ska intas endast bestämmelser till de delar bestämmelser behövs i kompletterande syfte.

Bestämmelserna om anmälda organ i 12 och 13 kap. i kemikaliesäkerhetslagen har inte reviderats så att de skulle vara förenliga med NLF-förordningen, och därför lämpar de sig inte för gasanordningslagens behov. Bestämmelserna i 13 kap. i kemikaliesäkerhetslagen tillämpas på produktsäkerhetstillsynen i samband med gasanordningar tillsammans med 14 kap., men inte heller dessa uppfyller de krav på marknadskontroll som ställs i gasanordningsförordningen, som har anpassats till NLF-förordningen.

När det gäller gasanordningar bör bestämmelser som behövs för ett effektivt genomförande av gasanordningsförordningen inkluderas i den nationella lagstiftningen. Den nya gasanordningsförordningen utgör som EU-förordning direkt tillämplig rätt och förutsätter huvudsakligen inte skilda nationella genomförandeåtgärder. Det finns dock behov av att i den nationella lagstiftningen utfärda bestämmelser om bl.a. olika slags krav på språket för uppgifterna om och märkningarna på produkterna, om tillsynen över att bestämmelserna iaktas, om behörig tillsynsmyndighet och dess befogenheter samt om påföljder för underlåtenhet att iaktta lagstiftningen samt om ändringssökande. Vad gäller den nationella lagstiftningen är rörelseutrymmet litet i fråga om en EU-förordning, och några sådana bestämmelser om de tekniska egenskaperna hos gasanordningar som avviker från EU-förordningen kan inte utfärdas på den nationella nivån.

Gasanordningsförordningens tillämpningsområde omfattar inte viss utrustning vars användning är av väsentlig betydelse för funktionen av en gasanordning. Till sådan utrustning hör exempelvis flaskventil och gasslang med hjälp av vilka en gasanordning ansluts till en gasflaska. Dylig utrustning säljs vanligtvis som lös gods vid köp av en ny anordning eller senare som en reservdel. De tekniska egenskaperna hos utrustningen bestäms enligt standarder, men standarderna är inte sådana harmoniserade standarder som är förenliga med gasanordningsdirektivet. Bestämmelser om den nationella tillsynen över sådan utrustning bör utfärdas i samma lag som omfattar gasanordningarna enligt gasanordningsförordningen, eftersom utrustningen har en väsentlig betydelse för säkerheten vid användningen av själva gasanordningen. I nuläget baserar sig tillsynen över utrustningen på kemikaliesäkerhetslagen och statsrådets förordningar som utfärdats med stöd av den.

I gasanordningsförordningen förutsätts att medlemsstaterna fastställer regler om sådana sanktioner som ska tillämpas när ekonomiska aktörer bryter mot bestämmelserna i förordningen. Enligt bestämmelserna i förordningen kan bestämmelserna inbegripa straffrättsliga påföljder för allvarliga överträdelser, fastän man i förordningar i och för sig inte kan ålägga medlemsstaterna att utfärda bestämmelser om straffrättsliga påföljder. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Om inte något annat föreskrivs i förordningen, är utgångspunkten att sanktionerna i enlighet med likvärdighetsprincipen ska vara liknande som sanktionerna för överträdelse av motsvarande nationell lagstiftning. De ska också kunna påföras genom ett liknande förfarande som påföljderna för motsvarande överträdelse av den nationella lagstiftningen.

Eftersom gasanordningarna nuförtiden hör till kemikaliesäkerhetslagens tillämpningsområde, har en tillverkare eller annan överlåtare av en gasanordning, som har försummat sin skyldighet

enligt kemikaliesäkerhetslagen, kunnat dömas till böter för brott mot bestämmelserna om explosiva varor enligt 125 § i kemikaliesäkerhetslagen.

Bestämmelser om straffet för ovarsam hantering av en farlig kemikalie eller en explosiv vara som avses i 5 kap. i kemikaliesäkerhetslagen finns i 44 kap. 12 § i strafflagen. Om verksamhet som strider mot kemikaliesäkerhetslagen föreskrivs som hälsobrott i 44 kap. 1 § 1 mom. 7 punkten och i 2 mom. i strafflagen.

Gasanordningar är produkter som avses i 5 kap. i kemikaliesäkerhetslagen. När bestämmelser om gasanordningar utfärdas genom en ny lag och kopplingen till kemikaliesäkerhetslagen upphör, bör bestämmelser om påföljder utfärdas separat i gasanordningslagen. I lagen bör intas en ny förseelse, gasanordningsförseelse. Påföljden för denna skulle kunna vara böter. Eftersom bestämmelserna i strafflagen hittills inte har tillämpats på gasanordningsförseelser, är det inte ändamålsenligt att strafflagen i fortsättningen heller tillämpas på gasanordningsförseelser.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Målsättningen med propositionen är att i den nationella lagstiftningen inkludera sådana bestämmelser som behövs för ett effektivt genomförande av gasanordningsförordningen. Det föreslås att det ska stiftas en lag om gasanordningarnas överensstämmelse med kraven där det i fråga om de säkerhetskrav som ställs på gasanordningar hänvisas till gasanordningsförordningen och där det utfärdas bestämmelser om språkkrav, om tillsynen över att lagstiftningen iakttas och om påföljder.

På marknadskontrollen av gasanordningar tillämpas marknadskontrollagen. Det är fråga om en relativt ny tillsynslag som beretts med tanke på anpassningen efter NLF-modellen för produktreglering och vars mål har varit att bl.a. ta hänsyn till bestämmelserna i NLF-förordningen. I fråga om marknadskontrollagen föreslås behövliga ändringar i paragrafen om lagens tillämpningsområde. Syftet är att säkerställa att marknadskontrollmyndigheten till sitt förfogande har tillräckligt täckande tillsynsmetoder. I marknadskontrollagen ingår också bestämmelser om sökande av ändring i tillsynsmyndighetens beslut. Säkerhets- och kemikalieverket ska också i fortsättningen vara marknadskontrollmyndighet för gasanordningar.

På kraven på, godkännandet av och anmälan till Europeiska kommissionen av anmälda organ som utför bedömningar av gasanordningars överensstämmelse med kraven tillämpas lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016, nedan *lagen om anmälda organ*). På samma sätt som den ovan nämnda marknadskontrollagen är också den lagen förenlig med NLF-förordningen och tillgodoser således också gasanordningsförordningens behov.

I kemikaliesäkerhetslagen ingår i dess nuvarande form bestämmelser om säkerhetskraven på produkter och besiktningsorganens verksamhet samt bestämmelser om tillsyn, påföljder och tvångsmedel. Eftersom gasanordningsförordningen är den enda rättsakt om gasanordningarnas säkerhet som är tillämplig, föreslås det att sådana bestämmelser där det hänvisas till gasanordningarnas överensstämmelse med kraven upphävs i kemikaliesäkerhetslagen. Dessutom bör också den nationella gasanordningsförordning som utfärdats med stöd av kemikaliesäkerhetslagen upphävas.

I 18 och 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) finns bestämmelser om hur behörigheten fördelar sig mellan riket och landskapet Åland. I U-skrivelse 27/2014 rd som lämnats till riksdagen behandlas regleringen enligt gasanordningsförordningen och gjordes en bedömning av att de ärenden som omfattas av gasanordningsförordningens tillämpningsområde och som behandlas i denna proposition faller inom rikets lagstiftningsbehörighet. Senare har det kon-

staterats att landskapet har lagstiftningsbehörighet när det gäller produktsäkerhet. Förutom att en särskild förordning av Europeiska unionen tillämpas på gasanordningar hör dessa också till konsumentprodukter. Således har landskapet lagstiftningsbehörighet också i fråga om denna produktgrupp.

3 Propositionens konsekvenser

Kommissionens gasanordningsförordning inbegrep konsekvensbedömningar COM (2014) 258 final och SWD (2014) 151 final. Vid konsekvensbedömningarna studerades de ändringar som gjordes när gasanordningsdirektiv 2009/142/EG reviderades och omvandlades till gasanordningsförordning. I gasanordningsförordningen ändras inte det tidigare tillämpningsområdet enligt direktivet. Sådana tekniska definitioner jämfört med direktivet som tidigare upplevts vara inexakta har preciserats och NLF-förordningens inverknings på aktörernas skyldigheter, bedömningen av anmälda organs kompetens och anmälan av organ till Europeiska kommissionen samt på medlemsstaternas skyldigheter vid ordnandet av marknadskontrollen för gasanordningar har beaktats i samband med ändringen.

Vid bedömningarna betonas att när författningsformen ändras från direktiv till förordning ändras inte de tekniska säkerhetskraven på gasanordningar, eller förfaranden för visande av överensstämmelse med kraven, vilket gör att ändringen av författningsform inte medför några extra kostnader för tillverkare och andra ekonomiska aktörer i distributionskedjan. Eftersom förordningen utgör direkt tillämplig rätt i medlemsstaterna, bedöms ändringen kunna förenhetliga förfarandena på marknaden, när det inte längre är möjligt att tillämpa författningen på olika sätt i olika medlemsstater. Vid bedömningarna påpekas dessutom att konkurrenskraften inom branschen kan förbättras genom uppmuntran till enhetlig produktkvalitet.

När det gäller anmälda organ konstateras i motiveringarna till gasanordningsförordningen att de krav på anmälda organ som uppställs i gasanordningsdirektivet inte har varit tillräckliga för att säkerställa att organen bedriver verksamhet av tillräckligt hög kvalitet. Detta förutsätter att kravnivån höjs i fråga om de organ för bedömning av överensstämmelse som vill bli godkända som anmälda organ.

Om ett anmält organ visar att det uppfyller de krav som ställs i harmoniserade standarder, antas organet uppfylla de krav på anmälda organ som uppställs i gasanordningsförordningen. Utöver detta framhäver gasanordningsförordningen också ackrediteringens betydelse som det primära sättet att visa kompetensen för ett anmält organ, även om förordningen också ger den nationella myndigheten möjlighet att själv göra bedömningen.

Anmälda organs behörigheter som beviljats på basis av gasanordningsdirektivet upphör när gasanordningsförordningen börjar tillämpas.

3.1 Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för ekonomiska aktörers verksamhet

Propositionen är till stora delar av lagstiftnings teknisk art och genom den ändras inte de tekniska kraven och säkerhetskraven på gasanordningar eller förfarandena för bedömning överensstämmelse. Om dessa föreskrivs direkt i gasanordningsförordningen. Också de mer detaljerade krav som ställs på ekonomiska aktörer ingår i gasanordningsförordningen. De föreslagna språkraven motsvarar nuläget. De straffbestämmelser enligt den föreslagna lagen som eventuellt riktar sig till ekonomiska aktörer är mer noggrant avgränsade än de tidigare bestämmelserna. Propositionen har således inte några betydande ekonomiska konsekvenser och avsikten är inte att genom propositionen ändra eller öka ekonomiska aktörers skyldigheter.

I övergångsbestämmelserna i den föreslagna lagen föreskrivs på motsvarande sätt som i gasanordningsförordningens övergångsbestämmelser att produkter som släppts ut på marknaden före lagens ikraftträdande och vars överensstämmelse med kraven har säkerställts i enlighet med de bestämmelser som var i kraft vid lagens ikraftträdande, får vara kvar på marknaden också efter det att lagen trätt i kraft. Således kan de gasanordningar som finns på lager hos handelns distributionskedja säljas slut. Övergångsbestämmelserna avser att för sin del trygga ställningen för dem som är verksamma inom handelsbranschen. Överensstämmelse med kraven för sådana gasanordningar som släpps ut på marknaden efter den föreslagna lagens ikraftträdande ska bevisas genom de förfaranden som anges i gasanordningsförordningen. Förfaranden för visande av överensstämmelse med kraven jämte dokument enligt det upphävda gasanordningsdirektivet duger inte längre vid tillverkningen av nya gasanordningar.

I Finland förekommer ingen tillverkning av gasanordningar. Det finns inga exakta uppgifter att tillgå om antalet importörer och distributörer av gasanordningar i Finland. Gasanordningar kan importeras av affärskedjornas egna inköpsorganisationer, av partiaffärer eller av detaljhandelsaffärerna själva. Vanligast är att gasanordningarna utgör en del av produktsortimentet hos en detaljhandelsbutiks avdelning för trädgårds- eller fritidsartiklar eller hos en järnvaruhandel. Detta beror till stor del på det att användningen av gasanordningar i Finland är koncentrerad till fritiden och tillämpningar som är anpassade därefter och de används i stugor, husvagnar och fritidsbåtar. Till denna del avviker användningen av gasanordningar i Finland betydligt från praxisen i Centraleuropa där gasanordningar är viktiga element i uppvärmningen av bostäder och av vatten för hushållsbruk.

3.2 Konsekvenser för myndigheterna

Säkerhets- och kemikalieverket ska också fortsättningsvis svara för marknadskontrollen av gasanordningar. Tullens roll baserar sig på marknadskontrollagen och på NLF-förordningen om ackreditering och marknadskontroll. Tullen ska utföra sådana yttre gränskontroller i samband med gasanordningarnas överensstämmelse med kraven som avses i EU-lagstiftningen. Den nationella gasanordningsförordningen har trätt i kraft före NLF-lagstiftningen, och i den har Tullens ställning inte definierats på samma sätt som nuförtiden gjorts med tanke på NLF-förordningen i de lagar som baserar sig på harmoniserade produktsäkerhetsdirektiv. På tillsynen över gasanordningar tillämpas, utöver den föreslagna gasanordningslagen, dessutom marknadskontrollagen, vilket skapar klarhet i Tullens uppgifter vid den yttre gränskontrollen av gasanordningar enligt artiklarna 27–29 i NLF-förordningen.

Räddningsverken utövar med stöd av kemikaliesäkerhetslagen tillsyn över användningen och lagringen av farliga kemikalier i liten skala inom industrin. Räddningsmyndigheten kan ingripa i sådana brister hos verksamheten eller anordningarna eller utrustningen som den upptäcker vid flytgas- och naturgasobjekt. Räddningsmyndigheten kan ålägga verksamhetsutövaren, liksom också hittills, att avhjälpa bristerna. Vid sådana objekt utgör de brister som upptäcks i överensstämmelsen med kraven hos gasanordningar och utrustning som är avsedda att användas av yrkesfolk eller konsumenter å sin sida marknadskontrollärenden som räddningsverket anmäler till Säkerhets- och kemikalieverket för eventuella fortsatta åtgärder.

I och med att effektiva tillsynsmetoder möjliggörs säkerställs tillsynen över att kraven uppfylls. Bestämmelser om tillsynen finns i marknadskontrollagen, gasanordningsförordningen och i NLF-förordningen. Den föreslagna regleringen kommer således inte att medföra några konsekvenser av betydelse för myndigheternas nuvarande verksamhet.

Säkerhets- och kemikalieverket har utfört marknadskontroller i den omfattning som anges i årsplanerna. Inom ramen för planen har några tiotals kontrollbesök per år gjorts hos affärer

som säljer gasanordningar. Några tillsynsmetoder inom marknadskontrollen har tillgripits årligen.

Säkerhets- och kemikalieverket har deltagit i samnordiska tillsynsprojekt under flera år. Produktsortimentet i Sverige och Norge liknar det i Finland och en del av importörerna är samma företag. Inom ramen för gasanordningarnas AdCo (samarbetsorgan för EU-medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter som övervakar gasanordningar) har det också inletts flera länders gemensamma kontrollprojekt som också Finland har deltagit i. Syftet med det internationella samarbetet är att göra marknadskontrollen av gasanordningar ekonomisk och effektiv. Ett ytterligare syfte med samarbetet är att förenhetliga förfarandena för marknadskontroll i olika medlemsstater.

Installationen av gasanordningar omfattas inte av gasanordningsförordningens tillämpningsområde, och bestämmelser om den har utfärdats nationellt. I Finland utgör sådan affärsverksamhet som inbegriper installation av gasanordningar anmälningspliktig verksamhet enligt kemikaliesäkerhetslagen. En gasinstallationsrörelse som visat sin behörighet i enlighet med kemikaliesäkerhetslagen gör en anmälan om sin verksamhet till Säkerhets- och kemikalieverket och registrerar sig. Skyldigheten för en användare av en gasanordning att anlita behörig gasinstallationsrörelse för andra installationer än de allra enklaste som är tillåtna för konsumenter bidrar för sin del till användningen av sådana gasanordningar som överensstämmer med kraven.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet.

Propositionen har behandlats i både delegationen för säkerhetsteknik och dess gassektion, vars uppgift är bl.a. att främja den tekniska säkerheten samt att bistå vid beredningen av bestämmelser och anvisningar om teknisk säkerhet. I delegationen ingår representanter för de administrativa sektorer som är centrala ur den tekniska säkerhetens synpunkt samt för näringslivet, arbetsgivarna, arbetstagarna och konsumenterna samt för kontroll-, provnings-, forsknings- och standardiseringsverksamheten.

Utlåtande över propositionen har begärts av olika ministerier, myndigheter och näringslivsorganisationer. Ministeriet erhöll sammanlagt 15 remissyttranden. De synpunkter och ändringsförslag som framförts i remissyttrandena har i mån av möjlighet beaktats vid den fortsatta beredningen av propositionen och i de ändringar som gjorts i propositionen. Särskilt lagförslagens straffbestämmelse har preciserats på basis av de synpunkter som framfördes i justitieministeriets utlåtande. De anmärkningar som Tullens och räddningsväsendets partnerskapsnätverk framfört om den föreslagna gasanordningslagens inverkningsområde på tillsynen har tagits i beaktande i avsnitt 3.2 som behandlar propositionens konsekvenser för myndigheternas verksamhet.

En betydande del av de övriga respondenternas utlåtanden handlade om tillämpningen av statsrådets förordningar som utfärdats med stöd av kemikaliesäkerhetslagen efter det att gasanordningsförordningen trätt i kraft. De kommentarer som framförts i utlåtandena är beaktansvärda i fortsättningen när statsrådets förordningar om flytgas och naturgas utvecklas, men de är inte relevanta i samband med den föreslagna gasanordningslagen.

5 Samband med andra propositioner

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav och lag om personlig skyddsutrust-

RP 50/2018 rd

ning som är avsedd att användas av konsumenter och till vissa lagar som har samband med dem (RP 194/2017 rd) har lämnats till riksdagen. Också regeringens proposition till riksdagen med förslag till strålsäkerhetslag och till vissa lagar som har samband med den (RP 28/2018 rd) har lämnats till riksdagen. I båda dessa propositioner föreslås det att 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter ändras. Samma paragraf föreslås bli ändrad också i denna proposition. Detta ska beaktas när regeringspropositionerna behandlas i riksdagen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Gasanordningslag

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. Enligt 1 mom. ska lagen tillämpas på tillsynen över efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/426 av den 9 mars 2016 om anordningar för förbränning av gasformiga bränslen och om upphävande av direktiv 2009/142/EG i Finland. I förordningen finns bestämmelser om säkerhetskraven på gasanordningar och deras tillbehör, om visande av deras överensstämmelse med kraven, om märkningar på och anvisningar för gasanordningar samt om marknadskontrollen av gasanordningar.

Enligt 2 mom. ska lagen tillämpas också på sådan utrustning i anslutning till gasanordningar vars överensstämmelse med kraven inte visas enligt gasanordningsförordningen. Till sådan utrustning hör bl.a. flaskventil och gasslang med hjälp av vilka en gasanordning ansluts till en gasflaska. Dylig utrustning kan utgöra en del av en CE-märkt gasanordning, om den vid bedömningen av överensstämmelse med kraven har besiktigats uttryckligen som en del av gasanordningen. Utrustningen av denna typ slits dock vid användning och behöver bytas ut mot ny då och då. Eftersom utrustningens överensstämmelse med kraven inte kan bedömas skilt genom iakttagande av förfaranden enligt gasanordningsförordningen, är det ur produktsäkerhetssynvinkel och med tanke på tillsynen över den ändamålsenligt att nationella bestämmelser utfärdas om den. I fråga om säkerhet ska utrustningen uppfylla kraven i en nationell eller europeisk standard som beskriver den och dessutom lämpa sig för användning i de tidvis kalla förhållanden som råder i Finland. Med stöd av 1 § 2 mom. har tillsynsmyndigheten möjlighet att ingripa mot försäljningen av sådan utrustning i Finland som inte överensstämmer med kraven.

Gasanordningsförordningen tillämpas inte på anordningar som förbränner gas inom industriella processer eller inom energiproduktionen. Säkerheten hos dyliga anordningar övervakas med stöd av kemikaliesäkerhetslagen och lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016).

Bestämmelser om installationen av gasanordningar eller installatörens behörighet ingår inte i gasanordningsförordningen och inte heller i denna lag. Om dessa saker föreskrivs nationellt genom kemikaliesäkerhetslagens bestämmelser.

2 §. Definitioner. I paragrafen ingår definitioner på sådana centrala begrepp i gasanordningsförordningen som behövs vid tillämpningen av förordningen i Finland. Till definitionerna fogas dessutom definitionen på utrustning som behövs för att tillämpningsområdet för 1 § ska kunna preciseras.

3 §. Förhållande till annan lagstiftning. I 1 mom. finns en påminnelse av informativ art om vilken roll som EU:s NLF-förordning har vid tillsynen över efterlevnaden av gasanordningsförordningen. Principerna i NLF-förordningen utgör grunden för såväl gasanordningsförordningen som marknadskontrollagen och lagen om anmälda organ till vilka det hänvisas senare i lagen. De två sistnämnda är nationella författningar. I 2 mom. finns en hänvisning till kemikaliesäkerhetslagens bestämmelser om installationen av gasanordningar och behörigheten i samband med den.

2 kap. Gasanordningarnas överensstämmelse med kraven

4 §. Krav på gasanordningar. I fråga om krav som tillämpas på gasanordningar och de ansvariga aktörernas skyldigheter görs i 1 mom. en hänvisning till kapitel III i gasanordningsförordningen. Innehållet i paragrafen är således begränsat med beaktande av att EU-förordningen utgör direkt tillämplig rätt och att innehållet i EU-förordningen i princip inte ska upprepas i den nationella lagstiftningen.

I 2 mom. finns bestämmelser om de grundläggande kraven på utrustningen till gasanordningar. Utrustningen ska ha konstaterats vara säker. Konstaterandet kan basera sig på sådana tester på utrustningen som anges i en standard, men konstaterandet förutsätter dock inte någon oberoende tredje part. Det är inte obligatoriskt att följa standarden, men en nationell eller europeisk standard om utrustningen fastställer de säkerhetskrav som utrustningen antas uppfylla. Dessutom ska utrustningen vara användbar och säker under alla förhållanden som kan tänkas råda i Finland. Man bör särskilt försäkra sig om att utrustningen tål kyla vilken är en kritisk egenskap exempelvis hos gummislangar. I paragrafen föreslås en bestämmelse om bemyndigande, på basis av vilken närmare bestämmelser om de tekniska kraven på utrustningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §. Språkrav angående märkningar på, anvisningar för och säkerhetsuppgifter om gasanordningar samt handlingar. I gasanordningsförordningen lämnas rörelseutrymme när det gäller kraven på språket i de uppgifter som lämnas om produkterna. Det nationella genomförandet förutsätter att språkraven fastställts i mera detalj nationellt i fråga om de uppgifter som avses i artiklarna 7 och 9 i gasanordningsförordningen. I paragrafen föreskrivs att de uppgifter om gasanordningar som förutsätts i artiklarna ska lämnas på finska och svenska. De gasanordningar som saluförs här härstammar från utlandet och de säljs inte bara på sådana orter att man skulle kunna dra slutsatsen att enbart det ena nationalspråket räcker när det gäller uppgifter. När uppgifter som avses i lagrummet lämnas på finska och svenska behandlas båda språkgrupperna jämlikt.

3 kap. **Anmälda organ**

6 §. Anmälan. I paragrafen föreskrivs om ett förfarande för bedömning och godkännande av ett i Finland verksamt bedömningsorgan för att som tredje part utföra bedömningar av gasanordningars överensstämmelse med kraven i enlighet med gasanordningsförordningen samt för anmälan om organ för bedömning av överensstämmelse till Europeiska kommissionen. I gasanordningsförordningens kapitel IV åläggs medlemsstaterna uppgifter i fråga om anmälda organ. På godkännandet av och anmälan om samt på tillsynen över organ för bedömning av överensstämmelse tillämpas gasanordningsförordningen och lagen om anmälda organ. Bestämmelser om innehållet i bedömningen finns i artiklarna 23.2–23.11 i gasanordningsförordningen. Till övriga delar tillämpas lagen om anmälda organ på godkännandet av och anmälan om organ. Den lagen är ny och den har beretts så att den är förenlig med EU:s NLF-förordning, och därför tillgodoser den också gasanordningsförordningens behov i fråga om godkännandet av anmälda organ. Nationella bestämmelser ska utfärdas om sådana aktörer som utser anmälda organ som etablerat sig på dess territorium och utövar tillsyn över deras verksamhet. Enligt den nationella lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper är arbets- och näringsministeriet sådan behörig myndighet, och i fråga om radioanordningar är Kommunikationsverket behörig myndighet.

7 §. Intyg om överensstämmelse. I paragrafen föreslås bestämmelser om anmälda organs skyldighet att ge tillverkaren ett EU-typintyg, om en gasanordning uppfyller kraven i denna lag. Det anmälda organet ska också bevara kopior på intyg som avses i 1 mom. och tillägg till dem samt den tekniska dokumentationen, inklusive dokumentationen från tillverkaren, så länge som intyget är giltigt. Det är viktigt att de produktspecifika handlingarna bevaras hos besikt-

ningsorganet för att det kan säkerställas att handlingarna finns bevarade också i det fall att den tillverkare som handlingarna sänts till skulle upphöra med sin verksamhet.

8 §. Avslag och återkallande av intyg. I denna paragraf finns bestämmelser om anmälda organs skyldighet att låta bli att utfärda intyg och skyldighet att återkalla intyg. Om ett anmält organ upptäcker att en gasanordning inte uppfyller de grundläggande säkerhetskrav som gäller den, ska organet ålägga tillverkaren att avhjälpa bristen, och organet får inte ge tillverkaren något intyg över överensstämmelse med kraven. Om ett anmält organ efter det att ett intyg utfärdats anser att gasanordningen inte längre överensstämmer med kraven, ska organet ålägga tillverkaren att avhjälpa bristen och vid behov återkalla intyget tillfälligt eller slutgiltigt. Om bristen inte avhjälps eller åtgärderna inte har önskad verkan, ska det anmälda organet vid behov återkalla intyget tillfälligt eller slutgiltigt eller utfärda intyget belagt med restriktioner.

9 §. Överklagande. I denna paragraf finns bestämmelser om begäran om omprövning av beslut som fattats av anmälda organ och om sökande av ändring i deras beslut. Det första skedet i ändringsökandet ska enligt de föreslagna bestämmelserna vara förfarandet med begäran om omprövning. I paragrafen ingår hänvisningar till förvaltningslagen och förvaltningsprocesslagen. Det föreslås att beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen bara om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

4 kap. Särskilda bestämmelser

10 §. Tillsyn. I paragrafen hänvisas i fråga om tillsynen över efterlevnaden av lagen till gasanordningsförordningens kapitel V samt till NLF-förordningen och marknadskontrollagen. Kapitel V i gasanordningsförordningen gäller marknadskontroll i unionen, kontroll av gasanordningar som förs in på unionsmarknaden och unionens förfarande i fråga om skyddsåtgärder. Förordningen är den primära rättsakt som ska tillämpas vid kontrollen av gasanordningar. I syfte att säkerställa att marknadskontrollen också fortsättningsvis förfogar över tillräckliga metoder och befogenheter, föreslås i paragrafen också bestämmelser om att NLF-förordningen och marknadskontrollagen tillämpas på marknadskontrollen. Hänvisningen till NLF-förordningen är sålunda närmast informativ eftersom det i artikel 36 i gasanordningsförordningen föreskrivs att artiklarna 15.3 och 16–29 i NLF-förordningen, vilka handlar om marknadskontroll och s.k. yttre gränskontroll, ska gälla för de gasanordningar som omfattas av gasanordningsförordningen. I fråga om marknadskontrollagen är avsikten att säkerställa en effektiv tillsyn över iakttagandet av kraven i gasanordningsförordningen genom att möjliggöra användningen av tillräckliga åtgärder vid kontrollen.

I 2 mom. föreskrivs att marknadskontrollmyndigheten enligt denna lag och den marknadskontrollmyndighet som avses i gasanordningsförordningen är Säkerhets- och kemikalieverket. Avsikten är att Säkerhets- och kemikalieverket ska svara för vidtagandet av samtliga myndighetsåtgärder som avses i kapitel V i gasanordningsförordningen, oberoende av huruvida det i gasanordningsförordningen i fråga om myndighetsåtgärder används termen marknadskontrollmyndighet eller medlemsstat.

11 §. Lämnande av information och skyldighet att samarbeta. I gasanordningsförordningen föreskrivs om sådan information som ska lämnas till tillsynsmyndigheten på dennes begäran. Enligt artiklarna 7, 9, 10 och 15 i gasanordningsförordningen ska tillverkare, importörer och distributörer på motiverad begäran av behörig nationell myndighet ge myndigheten, i pappersform eller i elektronisk form, all information och dokumentation som behövs för att visa att gasanordningen överensstämmer med kraven, på ett språk som lätt kan förstås av myndigheten. Sådan information och dokumentation omfattar exempelvis den tekniska dokumentationen

och EU-typintyget. Avsikten är att dessa inte behöver översättas till finska eller svenska, om marknadskontrollmyndigheten anser att detta inte behövs. När det gäller sådana handlingar som tillställs myndigheten endast på begäran ska tillsynsmyndigheten också från fall till fall bedöma om det är fråga om en handling som innehåller sådana affärshemligheter som avses i 24 § 1 mom. 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

12 §. *Straffbestämmelser.* I paragrafen föreslås bestämmelser om straff för brott mot bestämmelserna om gasanordningarnas överensstämmelse med kraven. I paragrafen uppräknas de artiklar och underpunkter i gasanordningsförordningen och de språkkrav i 5 § i denna lag vars uppsåtliga försummelse eller försummelse av oaktsamhet kan, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, resultera i bötesstraff för gasanordningsförseelse. När det gäller graden av tillräknande finns det skäl eftersträva en så enhetlig linje som möjligt i fråga om de straffbestämmelser som gäller andra anordningar som motsvarar gasanordningar och som använder farliga kemikalier. En naturlig jämförelsepunkt är användningen av flytgas (gasol) eller naturgas. Det är fråga om användningen av brännbara gaser, och försummelse av säkerheten vid användningen av dem kan ha allvarliga följder. I nuläget grundar sig bestämmelserna om straff för brott mot skyldigheterna i samband med ovan nämnda brännbara gaser samt gasanordningar på 125 § i kemikaliesäkerhetslagen. Enligt den kan för brott mot bestämmelserna om explosiva varor dömas till böter.

I 125 § i kemikaliesäkerhetslagen har graden av tillräknande vid brott mot bestämmelserna om explosiva varor föreskrivits vara uppsåt och oaktsamhet. I 3 kap. 5 § i strafflagen finns bestämmelser om tillräknande. Enligt bestämmelsen förutsätter uppkomsten av straffansvar uppsåt eller oaktsamhet. I paragrafens 2 mom. föreskrivs att om inte något annat föreskrivs är en gärning som avses i denna lag straffbar endast när den begås uppsåtligt. I 3 kap. 7 § i strafflagen finns bestämmelser om oaktsamhet. Där föreskrivs det att en gärningsmans förfarande är oaktsamt, om gärningsmannen åsidosätter den aktsamhetsplikt som han eller hon under de rådande omständigheterna har, trots att han eller hon hade kunnat rätta sig efter den (oaktsamhet). I paragrafens 2 mom. föreskrivs om de fall där oaktsamheten anses vara grov. Frågan om oaktsamheten ska anses vara grov (grov oaktsamhet) avgörs utifrån en helhetsbedömning. Vid bedömningen beaktas hur betydande den åsidosatta aktsamhetsplikten är, hur viktiga de äventyrade intressena och hur sannolik kränkningen är, hur medveten gärningsmannen är om att han eller hon tar en risk samt övriga omständigheter som påverkar gärningen och gärningsmannen.

De försummelse av skyldigheter som enligt den föreslagna lagen ska vara sanktionerade gäller tillverkare, importörer och distributörer av gasanordningar. Av nämnda aktörer krävs specialkunnande och speciell yrkeskompetens som framhäver särskild aktsamhetsplikt för att gasanordningarnas säkerhet ska kunna säkerställas. Kraven i den föreslagna lagen gäller gasanordningarnas säkerhet och förebyggande av faror. Följderna av ett oaktsamt förfarande kan vara mycket allvarliga och av denna anledning kan särskild aktsamhet krävas av ekonomiska aktörer vid skötseln av uppgifterna. Av denna anledning föreslås det att brott mot bestämmelserna om gasanordningar ska vara straffbart, inte bara när det sker genom uppsåt men också när det sker genom vållande (oaktsamhet). Eftersom avsikten är att också en oaktsam gärning föreslås vara straffbar, ska bestämmelser därom utfärdas uttryckligen i lag. Således motsvarar graden av tillräknande den som nuförtiden föreskrivs i 125 § i kemikaliesäkerhetslagen.

Den grad av tillräknande som anges i den föreslagna lagen är i princip förenlig med de straffbestämmelser som förekommer i andra lagar om farliga produkter. Enligt lagarna om farliga kemikalier och explosiva varor, såsom lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda att användas i explosionsfarliga utrymmen (1139/2016), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015) och lagen om ex-

plosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), är oaktsamhet straffbart vid sidan av uppsåtlighet. Också enligt elsäkerhetslagen (1135/2016) och hissäkerhetslagen (1134/2016) är oaktsamhet straffbart. Det som är gemensamt för de produkter som omfattas av de ovan nämnda lagarna är att vid konstruktionen och produktionen av dem framhävs behovet av att identifiera och bedöma risker, vilket å sin sida förutsätter större aktsamhet än vanligt.

För att gasanordningarnas säkerhet ska kunna säkerställas är det motiverat att föreskriva om straff för brott mot vissa bestämmelser i den föreslagna lagen. Skyldigheterna gäller säkerställande av att gasanordningarna överensstämmer med kraven när de släpps ut på marknaden och tillhandhålls på marknaden och tillverkarnas, importörernas och distributörernas skyldigheter i anslutning därtill. Skyldigheterna omfattar dessutom i vissa fall ovan nämnda ekonomiska aktörers skyldighet att underrätta om risker och vidta korrigerande åtgärder. I 1 mom. föreslås bestämmelser om de förseelser som ska vara straffbara antingen som uppsåtliga gärningar eller gärningar av oaktsamhet.

Målet är att vid lagbrott ska administrativa tvångsmedel användas i första hand och att bötesstraff enligt paragrafen ska bli aktuellt endast vid de allra allvarligaste överträdelserna. Bestämmelser om de tvångsmedel som tillsynsmyndigheten har till sitt förfogande vid övervakningen av gasanordningar finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. I motsvarande fall med förseelser har också hittills administrativa tvångsmedel huvudsakligen tillämpats. Betydelsen av straffbestämmelser ska ju också i första hand anses vara förebyggande och varnande.

I den föreslagna paragrafen ingår en subsidiaritetsklausul på samma sätt som i 125 § i den gällande kemikaliesäkerhetslagen. På straffbar försummelse av skyldigheterna enligt den föreslagna lagen skulle också bestämmelserna om ingivande av osant intyg till myndighet enligt 16 kap. 8 § i strafflagen, strafflagens 33 kap. om förfalskningsbrott samt bestämmelserna om allmänfarliga brott i 34 kap. i strafflagen kunna äga tillämpning.

I 2 mom. föreskrivs det om möjligheten att lämna den som brutit mot sådant förbud eller åläggande som förstärkts med vite obestraftad. Detta kan komma i fråga i sådana fall där det skulle vara oskäligt att för samma gärning påföra både vite och döma till straff.

I 3 mom. ingår en hänvisning till lagen om CE-märkningsförseelse (187/2010). I den lagen finns bestämmelser om påföljderna för användning av den i NLF-förordningen avsedda CE-märkningen i strid med förordningen. Den lagen tillämpas på CE-märkningsförseelser, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag. Genom lagen ifråga säkerställs för sin del i enlighet med artikel 23.6. i gasanordningsförordningen att systemet med CE-märkning fungerar felfritt i sådana fall där CE-märkningen används i strid med bestämmelserna. I lagen kriminaliseras inte utsläppande på marknaden av produkter som saknar CE-märkning, utan den saken har lämnats att bero av den sektorspecifika regleringen.

Genom de föreslagna bestämmelserna om påföljd genomförs för sin del också bestämmelser i gasanordningsförordningens artikel 43 där det föreskrivs att medlemsstaterna ska föreskriva sanktioner för ekonomiska aktörers överträdelse av bestämmelser i nationell rätt som har utfärdats med tillämpning av gasanordningsförordningen och ska vidta de åtgärder som krävs för att se till att dessa sanktioner tillämpas. Sådana sanktioner kan omfatta straffrättsliga påföljder för allvarliga överträdelse. De föreskrivna sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

13 §. *Anmälan till kommissionen om leveransvillkoren för gas.* I paragrafen finns bestämmelser om arbets- och näringsministeriets uppgift att till Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna meddela gastyper och driftryck som används i gasanordningarna i Finland.

Anmälan är till sitt innehåll formlig. Anmälan är viktig ur produktsäkerhetssynvinkel eftersom tillverkare och importörer av gasanordningar ska känna till leveransvillkoren för gas i varje medlemsstat för att de gasanordningar som släpps ut på marknaden skulle vara tekniskt kompatibla med systemen i medlemsstaterna.

Bestämmelser om driftrycket för gasanordningar och om variationerna i det samt om de gaser som ska förbrännas i gasanordningarna och om gasanordningars andra egenskaper som är väsentliga med tanke på deras funktion utfärdas separat genom förordning av statsrådet. Det är ändamålsenligt att bestämmelser om tekniska detaljer om driftrycket och gasernas fysikalisk-kemiska egenskaper utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §. Delegationen för säkerhetsteknik. I denna paragraf föreskrivs det att arbets- och näringsministeriet och Säkerhets- och kemikalieverket i fråga om utveckling och uppföljning av bestämmelserna i denna lag bistås av delegationen för säkerhetsteknik, som statsrådet tillsätter. För närvarande bistår delegationen för säkerhetsteknik ministeriet i ärenden som omfattas av tillämpningsområdet för kemikaliesäkerhetslagen och lagen om tryckbärande anordningar.

Närmare bestämmelser om delegationens sammansättning och uppgifter ska utfärdas genom förordning av statsrådet. Avsikten är att statsrådet i enlighet med gällande praxis tillsätter delegationen för tre år i sänder.

15 §. Ikraftträdande. I paragrafen föreskrivs om ikraftträdandet av lagen så att den föreslagna lagen avses träda i kraft den 21 april 2018. Enligt artikel 46 i gasanordningsförordningen ska medlemsstaterna tillämpa bestämmelserna i förordningen från och med den 21 april 2016.

Eftersom bestämmelser om gasanordningarnas säkerhet finns i EU:s gasanordningsförordning och i denna lag, föreslås den nationella gasanordningsförordningen (1434/1993) bli upphävd. Detta ska ske genom en separat förordning om upphävande.

I övergångsbestämmelsen föreskrivs att gasanordningar, tillbehör och utrustning som omfattas av den föreslagna lagens tillämpningsområde och som släppts ut på marknaden före lagens ikraftträdande och vars överensstämmelse med kraven har säkerställts i enlighet med bestämmelser som var i kraft vid lagens ikraftträdande, får tillhandahållas på marknaden efter lagens ikraftträdande. Dessutom föreslås en övergångsbestämmelse om delegationen för säkerhetsteknik där det föreskrivs att den delegation för säkerhetsteknik som tillsatts före ikraftträdandet av denna lag ska fortsätta sitt arbete till mandatperiodens slut.

1.2 Lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

1 §. Tillämpningsområde. Till paragrafens förteckning över lagar som omfattas av lagens tillämpningsområde fogas gasanordningslagen.

Avsikten är att bestämmelserna om gasanordningar i 5 kap. i kemikaliesäkerhetslagen ska upphävas, vilket innebär att kemikaliesäkerhetslagens bestämmelser om tillsyn inte längre äger tillämpning på gasanordningar. På tillsynen över gasanordningar tillämpas vid sidan av den föreslagna lagen dessutom gasanordningsförordningen, NLF-förordningen och marknadskontrollagen.

1.3 Lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper

1 §. Tillämpningsområde. Till paragrafens förteckning över lagar som omfattas av lagens tillämpningsområde fogas gasanordningslagen.

5 §. Behörig myndighet. Till paragrafen om behöriga myndigheter fogas bland arbets- och näringsministeriets befogenheter behörigheten att behandla de ärenden om anmälda organ som har samband med gasanordningslagen.

Avsikten är att bestämmelserna om gasanordningar i 5 kap. i kemikaliesäkerhetslagen ska upphävas, vilket innebär att den lagens bestämmelser om besiktningsorgan inte längre äger tillämpning på gasanordningar. På anmälda organ som gör bedömningar av gasanordningarnas överensstämmelse med kraven tillämpas gasanordningsförordningen och lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper.

1.4 Lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

5 kap. Produkter som är förknippade med farliga kemikalier

47 §. Krav i fråga om gasanordningar. Paragrafen upphävs eftersom bestämmelser om produktsäkerhet i anslutning till gasanordningar utfärdas endast genom EU:s gasanordningsförordning och den föreslagna gasanordningslagen. Kemikaliesäkerhetslagen ska också fortsättningsvis innehålla bestämmelser om användningen och installationen av gasordningar.

50 §. Visande av överensstämmelse med kraven. Hänvisningen i 1 mom. till lagens paragrafer ändras så att den gäller endast 48 och 49 §, eftersom 47 § om gasanordningar ska upphävas.

51 §. Anvisningar och märkningar. Hänvisningen i 1 mom. till lagens paragrafer ändras så att den gäller endast 48 och 49 §, eftersom 47 § om gasanordningar ska upphävas. Samtidigt korrigeras ett fel som inträffat i samband med beredningen av ATEX-lagen, dvs. att upphävandet av 46 § i kemikaliesäkerhetslagen inte har inkluderats i paragrafen i fråga.

52 §. Bemyndigande att utfärda förordning om produkter som är förknippade med farliga kemikalier. Hänvisningen i 1 mom. till lagens paragrafer ändras så att den gäller endast 48 och 49 §, eftersom 47 § om gasanordningar ska upphävas.

125 §. Brott mot bestämmelserna om explosiva varor. Hänvisningen i 1 mom. 5 punkten till lagens paragrafer ändras så att den gäller endast 48 och 49 §, eftersom 47 § om gasanordningar ska upphävas. Samtidigt korrigeras ett fel som inträffat i samband med beredningen av ATEX-lagen, dvs. att upphävandet av 46 § i kemikaliesäkerhetslagen inte har inkluderats i paragrafen i fråga.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Det föreslås att den nationella gasanordningsförordningen ska upphävas genom statsrådets förordning om upphävande av gasanordningsförordningen.

Eftersom den nationella gasanordningsförordningen ersätts med EU:s gasanordningsförordning och den nya gasanordningslagen uppstår det behov att ändra författningshänvisningar i statsrådets förordning om säkerhetskraven för flytgasanläggningar (858/2012), statsrådets förordning om säkerhet vid hantering av naturgas (551/2009), statsrådets förordning om godkännande av rörelser för installation och service av naturgas-, flytgas- och oljeeldningsaggregat samt för besiktning av underjordiska oljecisterner (558/2012) samt statsrådets förordning om delegationen för säkerhetsteknik (340/2017). Dessa förordningar som ska ändras har utfärdats med stöd av kemikaliesäkerhetslagen.

Ett utkast till statsrådets förordning om gasanordningar, som utfärdas med stöd av den föreslagna gasanordningslagen, bifogas denna regeringsproposition.

Då bestämmelser om produktsäkerheten för gasanordningars del i fortsättningen ska utfärdas genom den nya gasanordningslagen i stället för kemikaliesäkerhetslagen, är det ändamålsenligt att samla alla produktbaserade frågor i anslutning till gasanordningar i statsrådets förordning om gasanordningar som utfärdas med stöd av den föreslagna gasanordningslagen. Till den nya nationella förordningen flyttas de tekniska bestämmelserna om gasslangar och tryckventiler i fråga om flytgasanordningar från förordning 858/2012 och i fråga om naturgas från förordning 551/2009. Till den nya förordningen ska dessutom från ovan nämnda förordningar flyttas bestämmelserna om drifttrycket i fråga om både anordningar som fungerar med flytgas (gasol) och anordningar som fungerar med naturgas. Naturen hos de tekniska bestämmelserna ska förbli oförändrad, men de ska grupperas på nytt och bilda en mer ändamålsenlig författningsstruktur.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Vissa bestämmelser som ingår i propositionen är av betydelse mot bakgrund av grundlagen.

I 8 § i grundlagen föreskrivs om den straffrättsliga legalitetsprincipen. Enligt paragrafen får ingen betraktas som skyldig till ett brott eller dömas till straff på grund av en handling som inte enligt lag var straffbar när den utfördes. För brott får inte dömas till strängare straff än vad som var föreskrivet i lag när gärningen begicks.

Den straffrättsliga legalitetsprincipen inbegriper ett särskilt krav på att lagen ska vara exakt. Enligt den ska brottsrekvisitet för varje brott anges tillräckligt exakt i lag för att det utifrån en bestämmelses ordalydelse ska gå att sluta sig till om en åtgärd eller försummelse är straffbar eller inte. I 12 § 1 mom. i den föreslagna gasanordningslagen ingår en bestämmelse om brott mot gasanordningslagen, där det med avvikelse från nuläget görs en hänvisning till artiklar i gasanordningsförordningen och till vissa paragrafer i den föreslagna gasanordningslagen. Av bestämmelsen ska det också framgå vems skyldighet och vilken slags skyldighet som försummas.

Ett ytterligare syfte med förslaget har varit att påföljderna för överträdelse av EU-förordningen ska enligt motsvarighetsprincipen vara av samma art som påföljderna för brott mot motsvarande nationella bestämmelser. På basis av ordalydelsen i den föreslagna straffbestämmelsen kan man alltså förutsäga vilken gärning eller försummelse som är straffbar, och regleringen är inte till denna del problematisk mot bakgrund av 8 § i grundlagen.

I propositionen föreslås att i fråga om graden av tillräknande ska det i lagens straffbestämmelser förutsättas oaktsamhet utöver uppsåt. Bestämmelserna motsvarar den gällande lagstiftningen. När det gäller gasanordningar kan följderna av ett oaktsamt förfarande vara mycket allvarliga och av denna anledning kan särskild aktsamhet krävas av ekonomiska aktörer vid skötseln av uppgifterna. Av denna anledning föreslås det att brott mot bestämmelserna om gasanordningar ska vara straffbart, inte bara när det sker genom uppsåt men också när det sker genom vållande (oaktsamhet).

De föreslagna bestämmelserna har inverkan också på det som föreskrivs i strafflagen. Tillämpningsområdet för 44 kap. 12 § i strafflagen inbegriper i 5 kap. i kemikaliesäkerhetslagen avsedda produkter vilka också omfattar gasanordningar. Det anses dock att det inte längre i fortsättningen finns något behov av att föreskriva om brott mot bestämmelserna om gasanordningarnas överensstämmelse med kraven uttryckligen i strafflagen. Eftersom kraven på gasan-

RP 50/2018 rd

ordningar flyttas från kemikaliesäkerhetslagen till den föreslagna nya lagen, ska gasanordningar inte längre i fortsättningen höra till tillämpningsområdet för 44 kap. 12 i strafflagen. Propositionen är således inte till denna del heller problematisk mot bakgrund av 8 § i grundlagen.

Bestämmelserna är av betydelse med tanke på näringsfriheten, som är tryggad i 18 § 1 mom. i grundlagen. Inskränkningarna i näringsfriheten ska vara exakta och noggrant avgränsade. Inskränkningarnas substans, såsom omfattning och förutsättningar, ska framgå av lagen (GrUU 13/2014 rd inkl. hänvisningar).

I förslaget ingår några preciserande skyldigheter för ekonomiska aktörer, vilka baserar sig på EU:s produktreglering. I förslaget betonas ytterligare tillverkarens ansvar för produkter och ansvaret hos den som importerar produkter till EU-området. Dessutom preciseras också förpliktelserna för dem som distribuerar produkter och för tillverkarens representanter. Ändringarna hänför sig särskilt till skyldigheten att bevara produktdokumentet samt med klarläggandet av ansvarsfördelningen mellan ekonomiska aktörer. Innehållsmässigt är propositionen långt lagteknisk och det som förslagits innebär inte någon betydande ändring jämfört med nuläget, dvs. tillverkarens betonade roll i att tillräckligt omsorgsfullt säkerställa att produkterna överensstämmer med kraven innan de släpps ut på marknaden. Förslaget innehåller inte några betydande ändringar i de tekniska kraven på och säkerhetskraven för produkter.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i lag. Bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag ska dock utfärdas genom lag. Tillämpningsområdet för ett bemyndigande ska vara exakt avgränsat. Av grundlagen följer dessutom att de frågor som ett bemyndigande omfattar ska fastställas noggrant i lag. Enligt grundlagsutskottets praxis ska dessutom de befogenheter som hänför sig till utfärdande av förordning och delegering av lagstiftningsbehörighet vara tillräckligt exakta och noggrant avgränsade. Exempelvis i grundlagsutskottets utlåtande GrUU 10/2014 rd betonas kraven på exakthet och noggrann avgränsning. I samma utlåtande konstaterar grundlagsutskottet att det är typiskt för miljölagstiftningen att en betydande del av den detaljerade regleringen ingår i författningar på lägre nivå än lag. Enligt utskottet beror detta i stor utsträckning på att bestämmelserna behöver vara synnerligen detaljerade och av teknisk karaktär. Grundlagsutskottet påpekar dessutom att det ofta behövs bemyndiganden när Europeiska unionens relativt omfattande och detaljerade lagstiftning ska genomföras. Alla ovan nämnda argument är tillämpliga också på fallet med den föreslagna gasanordningslagen.

I den föreslagna gasanordningslagen ingår bemyndiganden att utfärda bestämmelser på lägre nivå. I den föreslagna lagen har bestämmelserna om bemyndigande placerats i och i sak anknutits till den paragraf där saken i fråga regleras (4 § och 13 § i lagförslaget). Bemyndiganden har formulerats så att de är exakta och noggrant avgränsade. I 4 § i den föreslagna lagen ingår bemyndigande att utfärda förordning om krav på utrustning som ansluts till gasanordningar. I 13 § ingår bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser om gasanordningarnas drifttryck och sammansättningen hos de gaser som förbränns i gasanordningar genom förordning av statsrådet. Lagförslaget kan inte anses ingripa i sådana omständigheter som skyddats i grundlagen. Enligt regeringens uppfattning kan det lagförslag som ingår i propositionen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Gasanordningslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på överensstämmelse med kraven för gasanordningar och deras tillbehör som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/426 om anordningar för förbränning av gasformiga bränslen och om upphävande av direktiv 2009/142/EG (gasanordningsförordningen) samt på tillsynen över dem.

Lagen ska också tillämpas på utrustning i anslutning till gasanordningar.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *gasanordning* i gasanordningsförordningen avsedda anordningar för förbränning av gasformiga bränslen avsedda för matlagning, kylning, luftkonditionering, uppvärmning av lokaler, varmvattenberedning, belysning eller tvätt, samt fläktgasbrännare och uppvärmningsanordningar som ska förses med sådan brännare,

2) *tillbehör* säkerhetsanordningar, styr- eller reglerdon samt delkomponenter av dessa som konstruerats för att ingå i en anordning eller sättas samman för att utgöra en anordning,

3) *utrustning* tilläggsutrustning som ansluts till en gasanordning för att den ska kunna användas och som kan överlåtas separat,

4) *anmält organ* ett i Finland etablerat organ som en myndighet i Finland utnämnt och anmält till Europeiska unionens kommission och vars uppgift är att tillhandahålla tjänster för bedömning av produkters överensstämmelse med kraven vid tillämpningen av sådan nationell lagstiftning som baserar sig på Europeiska unionens harmoniseringslagstiftning.

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om de minimikrav som ställs på ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse, marknadskontroll och yttre gränskontroll av produkter som importeras från tredje länder samt på CE-märkningen av produkter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med sa-

RP 50/2018 rd

luföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*.

Bestämmelser om marknads kontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 27–29 i NLF-förordningen, tillsynsmyndigheterna och om sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknads kontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om de krav som ställs på anmälda organ, om tillsynen över anmälda organ och om sökande av ändring i anmälda organs beslut finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Bestämmelser om användningen, installationen och underhållet av samt om godkännandet av installationsrörelser finns i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) och i författningar som utfärdats med stöd av den. Bestämmelser om kraven på sådana gasanordningar som konstruerats särskilt för användning inom industriella processer vid industrianläggningar finns i den nämnda lagen och i lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016).

2 kap.

Gasanordningars överensstämmelse med kraven

4 §

Krav på gasanordningar

På de krav som ställs på gasanordningar och deras tillbehör tillämpas bestämmelserna i kapitel III i gasanordningsförordningen.

Utrustningen ska ha konstaterats fungera på ett säkert sätt när den används och vara lämpad för användning i de kalla förhållandena i Finland, och materialet i den ska tåla inverkan från de gaser som förbränns i anordningen. Närmare bestämmelser om kraven på utrustning utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Språkkrav angående märkningar på, anvisningar för och säkerhetsuppgifter om gasanordningar samt handlingar

De märkningar på, säkerhetsuppgifter om och anvisningar för gasanordningar som föreskrivs i artiklarna 7, 9, 10 och 15 i gasanordningsförordningen samt i bilagorna I, III och V till gasanordningsförordningen samt de handlingar som åtföljer en gasanordning ska finnas på finska och svenska.

3 kap.

Anmälda organ

6 §

Anmälan

De organ för bedömning av överensstämmelse som ansöker om tillstånd att i egenskap av tredjepartsorgan utföra uppgifter för bedömning av överensstämmelse i enlighet med gasan-

RP 50/2018 rd

ordningsförordningen ska genomgå en bedömning enligt artiklarna 23.2—23.11 i gasanordningsförordningen. Ett organ för bedömning av överensstämmelse som uppfyller kraven godkänns och anmäls till Europeiska kommissionen och till Europeiska unionens övriga medlemsstater i enlighet med lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper.

7 §

Intyg om överensstämmelse

Det anmälda organet ska utfärda ett EU-typintyg till tillverkaren, om gasanordningen uppfyller de krav som anges i denna lag.

Anmälda organ ska bevara kopior av intyg som avses i 1 mom. och tillägg till dem samt den tekniska dokumentationen i anslutning till dem så länge som intyget i fråga är giltigt.

8 §

Avslag och återkallande av intyg

Om ett anmält organ upptäcker att en gasanordning inte uppfyller de grundläggande säkerhetskrav som gäller den, ska organet ålägga tillverkaren att avhjälpa bristen, och organet får inte ge tillverkaren något intyg om överensstämmelse.

Om ett anmält organ efter det att ett intyg har utfärdats anser att en gasanordning inte längre överensstämmer med kraven, ska organet kräva att tillverkaren avhjälper bristen och vid behov återkalla intyget tillfälligt eller slutgiltigt.

Om tillverkaren inte avhjälper bristen, ska det anmälda organet återkalla intyget tillfälligt eller slutgiltigt eller belägga intyget med restriktioner.

9 §

Överklagande

Omprövning av ett anmält organs beslut får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Ett beslut som ett anmält organ meddelar med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas bara om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

10 §

Tillsyn

Bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av denna lag och om styrningen av tillsynen finns i kapitel V i gasanordningsförordningen, i NLF-förordningen och i lagen om marknads kontrollen av vissa produkter.

Säkerhets- och kemikalieverket svarar för de uppgifter som i kapitel V i gasanordningsförordningen åläggs marknadstillsynsmyndigheten och Europeiska unionens medlemsstat.

11 §

Lämnande av information och skyldigheten att samarbeta

Tillverkaren, importören och distributören ska på begäran ge marknadskontrollmyndigheten den information och dokumentation som behövs i fråga om visandet av överensstämmelse med kraven för tillsynen över att denna lag iaktas och för lagens verkställighet, på finska eller svenska eller något annat språk som tillsynsmyndigheten godtar, samt även i övrigt samarbeta med tillsynsmyndigheten för att säkerställa att gasanordningar överensstämmer med kraven.

12 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot

- 1) tillverkarens skyldighet enligt artikel 7.1 i gasanordningsförordningen att se till att gasanordningen överensstämmer med de grundläggande säkerhetskraven,
- 2) tillverkarens skyldighet enligt artikel 14 i gasanordningsförordningen att låta gasanordningen genomgå ett förfarande för bedömning av överensstämmelse genom iakttagande av ett lämpligt förfarande för bedömning av överensstämmelse och genom anlitan av ett anmält organ,
- 3) tillverkarens skyldighet enligt artikel 7.2 i gasanordningsförordningen att utarbeta den tekniska dokumentationen,
- 4) tillverkarens skyldighet enligt artikel 7.2 i gasanordningsförordningen att upprätta EU-försäkran om överensstämmelse och fästa CE-märkning på gasanordningen,
- 5) tillverkarens skyldighet enligt artikel 7.4 i gasanordningsförordningen att se till att en gasanordning som tillverkas i serie överensstämmer med de grundläggande säkerhetskraven,
- 6) tillverkarens skyldighet enligt artikel 7.5 och artikel 18 i gasanordningsförordningen att se till att en gasanordning som släpps ut på marknaden har de märkningar som krävs och att gasanordningen åtföljs av tillverkarens identifikationsuppgifter enligt artikel 7.6 samt av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter enligt artikel 7.7,
- 7) förbudet enligt artikel 9.1 i gasanordningsförordningen för importören att inte släppa ut på marknaden andra gasanordningar än sådana som överensstämmer med de grundläggande säkerhetskraven,
- 8) importörens skyldighet enligt artikel 9.2 i gasanordningsförordningen att se till att tillverkaren har utfört bedömningen av överensstämmelse, att tillverkaren har upprättat den tekniska dokumentationen, att gasanordningen har försetts med CE-märkning, att gasanordningen åtföljs av EU-försäkran om överensstämmelse samt att gasanordningen åtföljs av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter,
- 9) importörens skyldighet enligt artikel 9.2 i gasanordningsförordningen att informera tillverkaren och Säkerhets- och kemikaliverket om risker,
- 10) importörens skyldighet enligt artikel 9.3 i gasanordningsförordningen att uppge sitt namn, registrerade firmanamn eller registrerade varumärke,
- 11) distributörens skyldighet enligt artikel 10.2 i gasanordningsförordningen att se till att gasanordningen eller tillbehören har försetts med CE-märkning, att gasanordningen av åtföljs av EU-försäkran om överensstämmelse, att gasanordningen försetts med de märkningar och uppgifter som krävs samt att gasanordningen åtföljs av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter,
- 12) importörens skyldighet enligt artikel 10.2 i gasanordningsförordningen att informera tillverkaren eller importören och Säkerhets- och kemikaliverket om risker,

13) tillverkarens skyldighet enligt artikel 7.8, importörens skyldighet enligt artikel 9.7 och distributörens skyldighet enligt artikel 10.4 i gasanordningsförordningen att vidta korrigerande åtgärder och skyldighet att informera Säkerhets- och kemikaliverket om risker,

14) skyldigheten enligt 5 § att se till att de handlingar, märkningar, anvisningar och säkerhetsuppgifter som gäller gasanordningen finns på finska och svenska,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om gasanordningarnas överensstämmelse med kraven* dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har utfärdats med stöd av denna lag eller med stöd av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter och som har förenats med vite kan lämnas obestraftad för samma gärning.

Bestämmelser om CE-märkningsförfaselse finns i lagen om CE-märkningsförfaselse (187/2010).

13 §

Anmälan till kommissionen om leveransvillkoren för gas

Arbets- och näringsministeriet anmäler till Europeiska kommissionen och Europeiska unionens övriga medlemsstater de typer av gasformiga bränslen som används i Finland och motsvarande drifttryck i enlighet med artikel 4 i och bilaga II till gasanordningsförordningen.

Bestämmelser om drifttrycket för gasanordningar och om variationerna i det samt om sammansättningen hos de gaser som ska förbrännas i gasanordningarna och om gasanordningarnas andra egenskaper som är väsentliga med tanke på förbränningen och gasanordningarnas funktion utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Delegationen för säkerhetsteknik

I fråga om utvecklingen och uppföljningen av bestämmelserna i denna lag bistår arbets- och näringsministeriet och Säkerhets- och kemikalieverket av delegationen för säkerhetsteknik, som statsrådet tillsätter för tre år i sänder.

Närmare bestämmelser om delegationens sammansättning och uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Gasanordningar, tillbehör och utrustning som släppts ut på marknaden före denna lags ikraftträdande och vars överensstämmelse med kraven har säkerställts i enlighet med bestämmelser som var i kraft vid ikraftträdandet av denna lag får tillhandahållas på marknaden och tas i bruk efter lagens ikraftträdande.

Den delegation för säkerhetsteknik som tillsatts före ikraftträdandet av denna lag fortsätter till mandatperiodens slut.

2.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) 1 § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016) och gasanordningslagen (/), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Lagen tillämpas dessutom på sådana åtgärder av kontrollmyndigheterna som gäller produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 mom. och som avses i artiklarna 27—29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*, om inte något annat föreskrivs i de nämnda lagarna.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 1 och 5 § i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016) 1 och 5 §, sådana de lyder i lag 1136/2016, som följer:

RP 50/2018 rd

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om godkännande av organ för bedömning av överensstämmelse med kraven för produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), 30 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) och gasanordningslagen (/), som anmälda organ och om de skyldigheter som gäller dessa organs verksamhet.

5 §

Behörig myndighet

Arbets- och näringsministeriet är behörig myndighet, om ansökan gäller att till anmälda organ utse organ för bedömning av sådana produkters överensstämmelse med kraven som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen, lagen om mätinstrument, lagen om tryckbärande anordningar, lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven, lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar, lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven, elsäkerhetslagen och gasanordningslagen.

Kommunikationsverket är behörig myndighet, om ansökan gäller att till anmälda organ utse organ för bedömning av överensstämmelse för produkter som hör till tillämpningsområdet för lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

De behöriga myndigheterna övervakar de anmälda organ som de har godkänt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) 47 § och

ändras 50 § 1 mom., 51, 52 § och 125 § 5 punkten, av dem 50 § 1 mom. och 52 § sådana de lyder i lag 1142/2016 samt 125 § 5 punkten sådan den lyder i lag 358/2015, som följer:

RP 50/2018 rd

50 §

Visande av överensstämmelse med kraven

Den som på marknaden släpper ut en sådan produkt som avses i 48 och 49 § ska försäkra sig om och visa att produkten uppfyller de krav som gäller den. Vid bedömningen av överensstämmelse med kraven ska ett besiktningsorgan som avses i 100 § anlitas när produktens egenskaper och användningsändamål kräver detta.

51 §

Anvisningar och märkningar

Den som på marknaden släpper ut en produkt som avses i 48 och 49 § ska se till att med produkten följer de uppgifter och anvisningar som förutsätts för att produkten ska kunna installeras, tas i bruk, användas och underhållas på ett säkert sätt.

Den som på marknaden släpper ut en produkt som avses i 48 och 49 § ska se till att produkten har försetts med de märkningar som krävs för säker användning av produkten och för identifiering av den samt utredning av tillverkaren och den som har släppt ut produkten på marknaden samt med märkningar som visar att produkten stämmer överens med kraven.

52 §

Bemyndigande att utfärda förordning om produkter som är förknippade med farliga kemikalier

Genom förordning av statsrådet utfärdas det i fråga om de produkter som avses i 48 och 49 § närmare bestämmelser om detaljerade säkerhetskrav, visande av överensstämmelse med kraven och anlitage av besiktningsorgan vid bedömningen av överensstämmelsen med kraven, märkningar av produkter samt de anvisningar och uppgifter som ska följa med produkterna.

125 §

Brott mot bestämmelserna om explosiva varor

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid med denna lag eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den bryter mot

5) skyldigheten enligt 5 kap. som gäller tillverkning, import eller utsläppande på marknaden av en produkt som avses i 48 och 49 § eller motsvarande skyldighet enligt 67–69 eller 69 a § som gäller explosiva varor,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om explosiva varor* dömas till böter.

RP 50/2018 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 12 april 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Arbetsminister Jari Lindström

2.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) 1 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016) och lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016) *och gasanordningslagen (/),* om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 1 och 5 § i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016) 1 och 5 §, sådana de lyder i lag 1136/2016, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om godkännande av organ för bedömning av överensstämmelse med kraven för produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016) och 30 kap. i informationssamhällsbalken (917/2014) som anmälda organ och om de skyldigheter som gäller dessa organs verksamhet.

5 §

Behörig myndighet

Arbets- och näringsministeriet är behörig myndighet, om ansökan gäller att till anmälda organ utse organ för bedömning av sådana produkters överensstämmelse med kraven som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen, lagen om mätinstrument, lagen om tryckbärande anordningar, lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven, lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar, lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven och elsäkerhetslagen.

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om godkännande av organ för bedömning av överensstämmelse med kraven för produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), 30 kap. i *lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation* (917/2014) och *gasanordningslagen* (/) som anmälda organ och om de skyldigheter som gäller dessa organs verksamhet.

5 §

Behörig myndighet

Arbets- och näringsministeriet är behörig myndighet, om ansökan gäller att till anmälda organ utse organ för bedömning av sådana produkters överensstämmelse med kraven som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen, lagen om mätinstrument, lagen om tryckbärande anordningar, lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven, lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar, lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven, elsäkerhetslagen och

RP 50/2018 rd

Gällande lydelse

Kommunikationsverket är behörig myndighet, om ansökan gäller att till anmälda organ utse organ för bedömning av överensstämmelse för produkter som hör till tillämpningsområdet för informationssamhällsbalken.

De behöriga myndigheterna övervakar de anmälda organ som de har godkänt.

Föreslagen lydelse

gasanordningslagen.

Kommunikationsverket är behörig myndighet, om ansökan gäller att till anmälda organ utse organ för bedömning av överensstämmelse för produkter som hör till tillämpningsområdet för *lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.*

De behöriga myndigheterna övervakar de anmälda organ som de har godkänt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) 47 § och ändras 50 § 1 mom., 51, 52 § och 125 § 5 punkten, av dem 50 § 1 mom. och 52 § sådana de lyder i lag 1142/2016 samt 125 § 5 punkten sådan den lyder i lag 358/2015, som följer:

Gällande lydelse

47 §

Krav i fråga om gasanordningar

De anordningar som använder gasformiga bränslen och deras tillbehör (gasanordningar) ska planeras och tillverkas så att de fungerar tryggt när de drivs i enlighet med sitt driftsändamål. I synnerhet skall det ombesörjas att

1) en gasanordnings konstruktionsmaterial tål förutsägbara mekaniska och kemiska verkningar och verkningar av värme,

2) gasanordningens konstruktion samt regler- och varningsanordningar säkerstäl-

Föreslagen lydelse

47 §

Krav i fråga om gasanordningar

RP 50/2018 rd

Gällande lydelse

ler att anordningen fungerar stabilt och säkert, så att inga gasläckage förekommer och att förbränningsprodukterna eller en stegring av temperaturen inte förorsakar fara.

50 §

Visande av överensstämmelse med kraven

Den som på marknaden släpper ut en sådan produkt som avses i 47–49 § ska försäkra sig om och visa att produkten uppfyller de krav som gäller den. Vid bedömningen av överensstämmelse med kraven ska ett besiktningsorgan som avses i 100 § anlitas när produktens egenskaper och användningsändamål kräver detta.

51 §

Anvisningar och märkningar

Den som på marknaden släpper ut en produkt som avses i 46–49 § ska se till att med produkten följer de uppgifter och anvisningar som förutsätts för att produkten ska kunna installeras, tas i bruk, användas och underhållas på ett säkert sätt.

Den som på marknaden släpper ut en produkt som avses i 46–49 § skall se till att produkten har försetts med de märkningar som krävs för säker användning av produkten och för identifiering av den samt utredning av tillverkaren och den som har släppt ut produkten på marknaden samt med märkningar som visar att produkten stämmer överens med kraven.

52 §

Bemyndigande att utfärda förordning om produkter som är förknippade med farliga kemikalier

Genom förordning av statsrådet utfärdas det i fråga om de produkter som avses i 47–49 § närmare bestämmelser om detalje-

Föreslagen lydelse

50 §

Visande av överensstämmelse med kraven

Den som på marknaden släpper ut en sådan produkt som avses i 48 och 49 § ska försäkra sig om och visa att produkten uppfyller de krav som gäller den. Vid bedömningen av överensstämmelse med kraven ska ett besiktningsorgan som avses i 100 § anlitas när produktens egenskaper och användningsändamål kräver detta.

51 §

Anvisningar och märkningar

Den som på marknaden släpper ut en produkt som avses i 48 och 49 § ska se till att med produkten följer de uppgifter och anvisningar som förutsätts för att produkten ska kunna installeras, tas i bruk, användas och underhållas på ett säkert sätt.

Den som på marknaden släpper ut en produkt som avses i 48 och 49 § ska se till att produkten har försetts med de märkningar som krävs för säker användning av produkten och för identifiering av den samt utredning av tillverkaren och den som har släppt ut produkten på marknaden samt med märkningar som visar att produkten stämmer överens med kraven.

52 §

Bemyndigande att utfärda förordning om produkter som är förknippade med farliga kemikalier

Genom förordning av statsrådet utfärdas det i fråga om de produkter som avses i 48 och 49 § närmare bestämmelser om detalje-

RP 50/2018 rd

Gällande lydelse

rade säkerhetskrav, visande av överensstämmelse med kraven och anlitan-
de av besiktningsorgan vid bedömningen av överens-
stämmelsen med kraven, märkningar av
produkter samt de anvisningar och uppgifter
som ska följa med produkterna.

125 §

*Brott mot bestämmelserna om explosiva va-
ror*

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet i
strid med denna lag eller en bestämmelse
som utfärdats med stöd av den bryter mot

5) skyldigheten enligt 5 kap. som gäller
tillverkning, import eller utsläppande på
marknaden av en produkt som avses i 46—
49 § eller motsvarande skyldighet enligt
67—69 eller 69 a § som gäller explosiva va-
ror,

ska, om inte strängare straff för gärningen
föreskrivs någon annanstans i lag, för brott
mot bestämmelserna om explosiva varor
dömas till böter.

Föreslagen lydelse

rade säkerhetskrav, visande av överens-
stämmelse med kraven och anlitan-
de av besiktningsorgan vid bedömningen av överens-
stämmelsen med kraven, märkningar av
produkter samt de anvisningar och uppgifter
som ska följa med produkterna.

125 §

*Brott mot bestämmelserna om explosiva va-
ror*

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet i
strid med denna lag eller en bestämmelse
som utfärdats med stöd av den bryter mot

5) skyldigheten enligt 5 kap. som gäller
tillverkning, import eller utsläppande på
marknaden av en produkt som avses i 48
och 49 § eller motsvarande skyldighet enligt
67—69 eller 69 a § som gäller explosiva va-
ror,

ska, om inte strängare straff för gärningen
föreskrivs någon annanstans i lag, för brott
mot bestämmelserna om explosiva varor
dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Statsrådets förordning

om gasanordningar

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 4 och 12 § i gasanordningslagen (/):

1 §

Tillämpningsområde

I denna förordning finns bestämmelser om de säkerhetskrav som gäller i gasanordningslagen (/) avsedd utrustning till gasanordningar som förbränner flytgas eller naturgas samt om gasanordningarnas drifttryck och gasernas egenskaper.

2 §

Slangar

Om en gasslang används för anslutningen av gasanordningen, ska slangen vara avsedd för sådan gas som ska förbrännas och den ska tåla kontinuerlig inverkan av gasen i fråga.

Gasslangen ska vara avsedd för objektets högsta tillåtna drifttryck. Tryckbeständigheten för en gasslang för hushållsbruk ska vara minst 15 bar och den inre diametern i slangen ska vara 10 millimeter.

Mellantrycksslangar för hushållsbruk ska vara lämpade att användas vid en temperatur på ner till -30 grader Celsius.

Av märkningarna på slangen ska framgå slangens lämplighet för den gas som ska förbrännas, högsta tillåtna drifttryck och driftstemperaturområdet samt slangens tillverkningsår.

3 §

Tryckregulatorer för flytgasanordningar

Det nominella trycket för en tryckregulator som ansluts till gasflaskan för en gasanordning som används i hushåll ska vara 30 millibar och regulatortrycket får inte vara reglerbart. Tryckregulatorerna ska fungera säkert i -30 grader Celsius och lämpa sig för användning i de temperaturer som de i sina driftsförhållanden blir utsatta för.

På en tryckregulator ska på ett bestående sätt märkas ut

- 1) tillverkarens eller importörens namn eller varumärke,
- 2) det nominella utloppet kilogram per timme propan,
- 3) det nominella trycket 30 millibar,
- 4) regulatorns tillverkningsår.

Tryckregulatorn ska åtföljas av en bruksanvisning.

4 §

RP 50/2018 rd

Gasanordningarnas drifttryck

Det nominella trycket för gasanordningar som fungerar med flytgas och som är avsedda för användning inomhus i hushåll ska vara 30 millibar. Anordningarna ska fungera klanderfritt när det råder ett tryck på 28–35 millibar i deras inloppsstuts.

Det nominella trycket för gasanordningar som fungerar med naturgas och ska användas i hushåll ska vara 20 millibar. Anordningen ska fungera klanderfritt, när naturgasens inlopps-tryck är 17—25 millibar.

6 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20

Arbetsminister

Ledande sakkunnig